

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
ATATÜRK VE ÇANAKKALE SAVAŞLARINI
ARAŞTIRMA MERKEZİ

Yıl: 11, Bahar 2013, Sayı: 14 / Year: 11, Spring 2013, Issue: 14

ISSN: 2148-0877

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı

The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies

2013 Piri Reis Yılı Anısına

ÇANAKKALE

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK VE ÇANAKKALE SAVAŞLARINI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı Dergisi, yılda iki kez yayınlanan hakemli bir dergidir. Gönderilen yazılar yayın kurulunda incelendikten sonra konunun uzmanı iki hakemin, gerekli görüldüğü takdirde üçüncü bir hakemin değerlendirmesi ve yayın kurulunun nihai onayıyla yayınlanır. Yayın kurulu, araştırma makaleleri, dışındaki yazıları (sempozyum, kongre haberleri, kitap tanıtımları vb.) bizzat inceleyip hakeme göndermeden doğrudan kabul veya ret kararı verebilir.

Adres:

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi Fen Edebiyat Fakültesi
17100 Merkez/ÇANAKKALE

Tel: (+90) (286) 2180018 - 1675

Faks: (+90) (286) 2180533

Erişim: www.canakkalearastirmalari.comu.edu.tr
www.acasam.comu.edu.tr

E-posta: canakkalearastirmalari@comu.edu.tr

Yayın Türü: Ulusal Süreli Yayın

Yayın Şekli: 6 aylık Türkçe ve İngilizce

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı Dergisi'nde yayınlanan yazılarda savunulan fikirler yazarlarına aittir. Dergi sahibi, yayıncı ve editörler sorumlu değildir. Derginin tüm hakları saklıdır. Akademik ve haber amaçlı kısa alıntılar dışında önceden yazılı izin alınmaksızın hiçbir iletişim, kopyalama sistemi kullanılarak yeniden basılamaz.

The Turkish Yearbook of **Çanakkale Studies** are solely those of the authors and do not imply endorsement by the editors, other authors or publishers. All Rights Reserved. No part of this publication may be reproduced, stored or introduced into a retrieval system, or transmitted in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the editors.

Tarayan İndeksler: ASOS Index, Arastirmax tarafından taranmaktadır.

Kapak: Çanakkale Haritası, Piri Reis, *Kitâb-ı Bahriye*, s. 44b.

Tasarım-Baskı Hazırlık: Karınca Ajans Tel: 0312 431 54 83

Baskı: Eflal Ajans, Matbaacılık, Zübeyde Hanım Mah. Kazım Karabekir Cad. No: 95-1A
Altındağ - Ankara

Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı

The Turkish Yearbook of Çanakkale Studies

ISSN: 2148-0877

Yıl: 11, Bahar 2013, Sayı: 14 / Year: 11, Spring 2013, Issue: 14

Sahibi/ The Owner

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi adına sahibi Prof. Dr. Sedat LAÇİNER: Rektör / Rector

Editörler/ Editors

Lokman ERDEMİR, Kürşat SOLAK

Editör Yardımcıları/ Editorial Assistants

Erhan ACAR, Mehmet YILDIZ

Yayın Kurulu/ Editorial Board

Doç. Dr. Muhammet ERAT
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Ömer ÇAKIR
(Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Dr. Beyhan KANTAR
(Mardin Artuklu Üniversitesi)
Doç. Dr. M. Fatih YAVUZ
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Murat YILDIZ
(Namık Kemal Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Lokman ERDEMİR
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERDAL
(Bozok Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Aşkın KOYUNCU
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SAĞIR
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Mustafa SELÇUK
(İstanbul Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Kürşat SOLAK
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Cahide Sınmaz SÖNMEZ
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Yüksel NİZAMOĞLU
(Turgut Özal Üniversitesi)

Danışma Kurulu/ Advisory Board

Prof. Dr. Nurettin AKTAN
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Tuncer BAYKARA
(Ege Üniversitesi, Emekli)
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN
(İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Raelene FRANCES
(Monash University)
Prof. Dr. Ramazan GÜLENDAM
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Vehbi GÜNAY
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Cüneyt KANAT
(Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Bayram Ali KAYA
(Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz KURT
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. İzzet ÖZTOPRAK
(Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK
(Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Necdet ÖZTÜRK
(Bahçeşehir Üniversitesi)
Prof. Dr. Keir REEVERS
(Monash University)
Prof. Dr. İbrahim SEZGİN
(Trakya Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet ŞEKER
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Cemalettin TAŞKIRAN
(Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mete TUNÇOKU
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN
(Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Osman UYSAL
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Selma YEL
(Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Rüstem ASLAN
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Yusuf AYÖNÜ
(İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)
Doç. Dr. Recep DÜNDAR
(İnönü Üniversitesi)
Doç. Dr. Samira KORTANTAMER
(Ege Üniversitesi)
Doç. Dr. Reyhan KÖRPE
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR
(Mardin Artuklu Üniversitesi)
Doç. Dr. M. Fatih SANCAKTAR
(İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Haşim ŞAHİN
(Sakarya Üniversitesi)

Dr. Brad WEST
(University of South Australia)
Yrd. Doç. Dr. A. Mesut AĞIR
(Batman Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Taner ASLAN
(Aksaray Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Mithat ATABAY
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Volkan ERTÜRK
(Namık Kemal Üniversitesi)
Yrd. Doç. Ahmet ESENKAYA
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. İsmet GÖRGÜLÜ
(Başkent Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin KAYHAN
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Özkan KESKİN
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Feridun Hakan ÖZKAN
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Burhan SAYILIR
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Ali SÖNMEZ
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

Bu Sayının Hakemleri/ This Issue's Referee Board

Prof. Dr. Ali AKTARAN
(Kayseri Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet UZUN
(Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Şevket YAVUZ
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Halil YOLERİ
(Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Kaan CANDURAN
(Kayseri Erciyes Üniversitesi)

Doç. Dr. Ömer ÇAKIR
(Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR
(Mardin Artuklu Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Firdevs ÇETİN
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Lokman ERDEMİR
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Burhan SAYILIR
(Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

Yrd. Doç. Dr. Mustafa SELÇUK
(İstanbul Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Nazan Karakaş ÖZÜR
(Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Fatma Akkuş YİĞİT
(İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER

Sunuş/Introduction	vii
<i>Firdevs Çetin</i> İki Osmanlı Tipolojisinin Mukayesesi: Piri “Reis” ile Evliya “Çelebi”nin Tarihi ve Fikri Serüveni.....	1-16
<i>The Comparison of two Ottoman Typologies: Historical and Intellectual Episode of Piri “Reis” and Evliya “Çelebi”</i>	
<i>Feridun Bilgin</i> Mekân ve İnsan: Gelibolu ve Barbaros Hayreddin Paşa (Osmanlı Devleti’nin Akdeniz Hâkimiyeti)	17-31
<i>Human and Space: Gallipoli and Barbaros Hayreddin Pasha (Ottoman Dominance over the Mediterranean)</i>	
<i>Lokman Erdemir</i> Çanakkale Boğazı Müstahkem Mevkii İntepe Topçu Grubu’ndan Bir Subayın Günlüğü	33-47
<i>The Diary of an Officer from Mustahdem-Intepe Artillery at the Dardanelles</i>	
<i>Ahmet Esenkaya</i> Çanakkale Cephesi’nde 19 Mart- 24 Nisan 1915 Günleri.....	49-83
<i>Gallipoli Front Line: 19 March 1915 and 24 April 1915</i>	
<i>Mehmet Fatih Karagül</i> Çanakkale ve Midilli Adası Arası Seramik Öyküsü.....	85-105
<i>Story of Ceramic Between Çanakkale and Lesbos Island</i>	
<i>Mesut Ağır & Kürşat Solak</i> Memlûk Devleti’nin Doğu Akdeniz’deki Önemli Siyasî Faaliyetleri.....	107-130
<i>The Mamluks’ Important Political Activities in the Eastern Mediterranean Sea</i>	
<i>Mustafa Fırat Gül</i> Aksaray Şehrinin İktisadî Tarihi Hakkında Bir Deneme.....	131-158
<i>An Essay on the Financial History of Aksaray</i>	
Kitap Çevirisi <i>Yusuf Sağır</i> Üryanizâde Ali Vahid’in, Çanakkale Cephesi’nde Duyup Düşündüklerim Adlı Eseri.....	159-178
Kitap Tanıtımı <i>Korhan Altunyay</i> İbrahim Naci, Allahasmarladık: Çanakkale Savaşı’nda Bir Şehidin Günlüğü	179-182
<i>Nazım İntepe</i> Çanakkale’de Bir Sağlıkçı: Ayşe (İntepe) Hanım.....	183-184

Sunuş

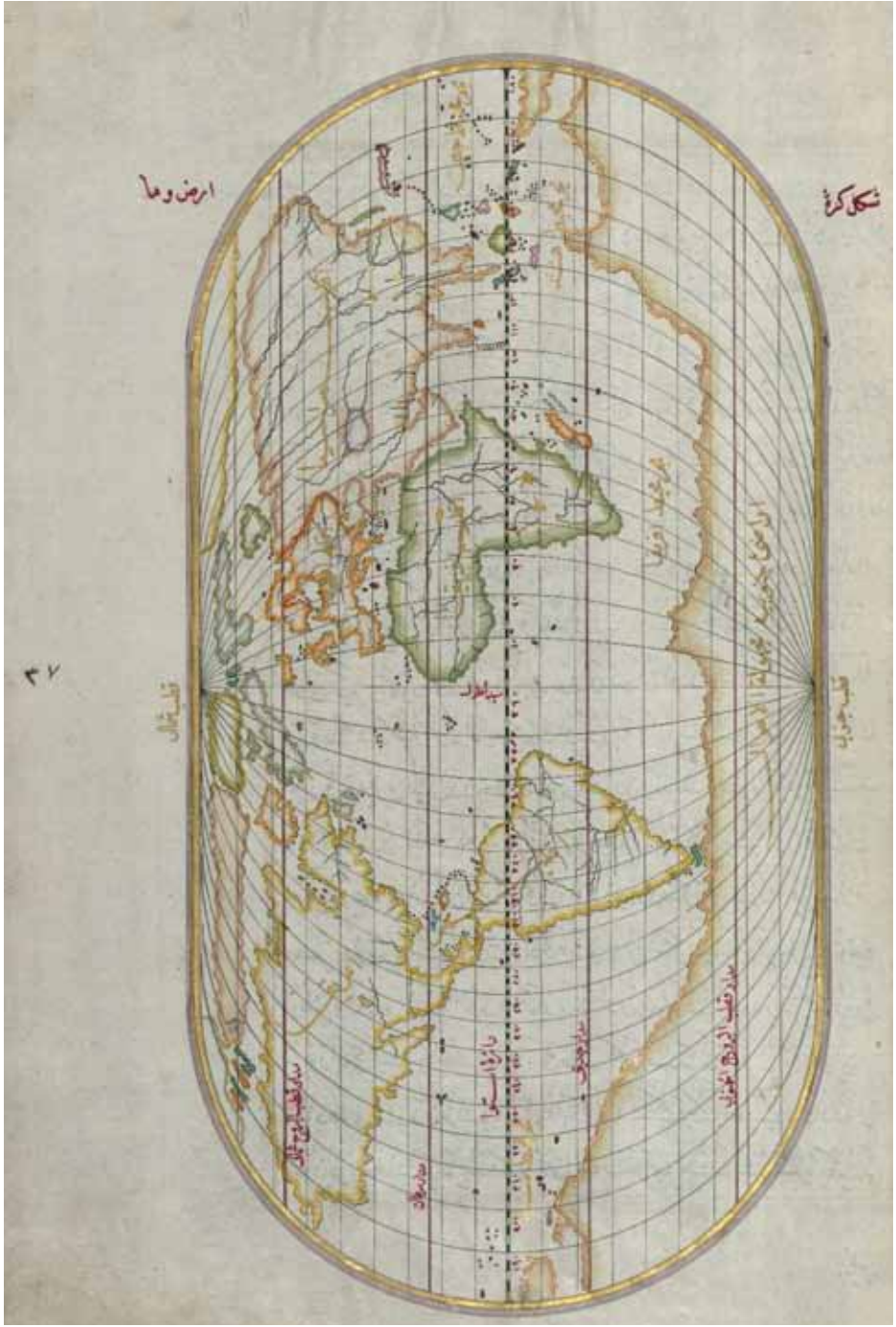
Çanakkale Araştırmaları Dergisi, Çanakkale ve çevresi başta olmak üzere umum tarih, kültür ve edebiyat konularının yayımlandığı ulusal hakemli bir dergidir. Dergimiz bu yolda 14. sayısını yayımlamış bulunmaktadır.

Çanakkale Araştırmaları Dergisi uzun soluklu olabilmeyi başarmış bir dergidir. Dergimiz son sayıları ile birlikte ulusal tanınırlığını arttırmıştır. Gerek sosyal medyadaki mesleki paylaşım siteleri gerekse akademik dünyadaki muhataplar ile birebir temasa geçilerek dergi tanınırlığını arttırma yolundaki çalışmalar devam etmektedir. Bu meyanda dergimize ait sanal sitede İngilizce sayfa oluşturma çalışması nihayetlenmiştir. Uluslararası indeksler ile temasa geçilerek takip eden indeks sayısını arttırma faaliyetleri sürmektedir. Bunun yanı sıra TÜBİTAK ULAKBİM ile iletişim kurularak derginin kısa zaman sonra listeleneceği haberi alınmıştır.

Dergimizin bu sayısında yedi makale yer almaktadır. Bu çalışmalardan üçü denizcilik tarihi ile ilgilidir. Dergimizin umum tarih konularına açık olması dolayısıyla, Ak-saray şehrine ait bir çalışma sayfalarımızda yerini aldı. Çanakkale Muharebeleri'nin iki makale ile işlendiği bu sayımızda bir de sanat tarihi yazısı mevcut.

Elimizdeki sayının meydana gelmesinde emeği geçen yazarlara, hakemlere ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi yönetimine teşekkür ederiz.

Editörler

Dünya Haritası Piri Reis, Kitab-ı Bahriye, s. 41a.